Helsingin Sanomat 25.3.65 Metr

METRON RAHOITUS SELVITTÄMÄTTÄ

Valtuusto jätti asian pöydälle

Metroasia jäi eilen illalla Helsingin kaupunginvaltuustossa pöydälle pariksi viikoksi. Ilmeni, että valtuuston ei-sosialistiset puolueryhmät eivät olleet vielä valmiit tekemään periaatteellista päätöstä niistä valmisteluista, joita lopullisen esityksen tekeminen Ruoholahden—Puotinharjun—Kumpulan metroradasta kaupunginhallituksen mielestä edellyttäisi. Syynä on metron rahoitustietojen puuttuminen. Ei-sosialistinen siipi on tiettävästi valmis odottamaan nimenomaan kaupungin talouden kokonaissuunnitelman valmistumista, mikä tapahtuu aikaisintaan ensi kesäkuussa, mutta näin pitkälle tämän asian ratkaisua tuskin lykätään. Parin viikon kuluttua valmistelevista toimenpiteistä tehdään jokin päätös ja jos kaupunginhallituksen esitys silloin hyväksytään, asia ratkeaa yksinkertaisella äänestenemmistöllä.

Sen jälkeen kaupunginhallitus ryhtyy perusteellisesti selvittämään rahoitusta. Tästä asiasta on toistaiseksi käyty valtion ja lähikuntien kanssa vain epävirallisia neuvotteluja. Kaupunginhallitus haluaa ensin kuulla, haluaako valtuusto Helsinkiin metron vai ei. Jos valtuusto tekee päätöksen valmistelevista toimenpiteistä, koneisto lähtee käyntiin, eikä helsinkiläisiä sen jälkeen mikään pelastane metrolta ja sen kustantamiselta. Teoreettinen mahdollisuus päätyä toisenlaiseen ratkaisuun tulee sitten, kun varsinaisista rakennusmäärärahoista ja niiden ottamisesta talousarvioon joudutaan päättämään. Toistaiseksi talousarviossa on vain pieni summa metroasian kehittelemiseen. Metron rahoittamisesta puhuttaessa esitettiin ylipäänsä toivomuksia valtioon päin, joskaan ei sanottu, onko valtiolla siihen varaa sen paremmin kuin haluakaan. Toivo pannaan myös pitkäaikaisiin luottoihin, joiden saanti on kumminkin kiven takana nykyään.

Puheenvuoroja pyydettiin 27

Metroasian käsittelyssä eilen illalla ilmeni heti istunnon alettua, että asia aiottiin saada puhumalla siirtymään seuraavan vuorokauden puolelle, mutta sitä tuskin tarkoitti apul.kaupunginjohtaja J. A. Kivistö, metron innokas kannattaja, joka puhui kaupunginhallituksen esityksen puolesta melkein tunnin. Näitä tietoja olisi sopinut esittää jo metrokysymyksen tiedotustilaisuudessa.

Kaikkiaan 27 valtuutettua ryntäsi pyytämään puheenvuoroa. Harvoin valtuuston istuntosalissa nähdään niin kepeätä jalannousua kuin eilen nähtiin. Kaikki puheet olivat pitkiä ja luvalla sanottuna ne sisälsivät kaikenlaisia moneen kertaan kuultuja asioita Helsingin liikennepulmista. Itse metrosta kuultiin vähemmän. Valt. ensimäinen varapuheenjohtaja Rantala (sd) oli sitä mieltä, että harvaa asiaa on Helsingissä tutkittu niin perusteellisesti kuin metroasiaa. Hän myönsi rehellisesti, että metromietintö ja -asia on niin vaikea, että maallikon on melko mahdotonta hallita sitä ja niin ollen täytyy turvautua ja uskoa asiantuntijoihin, jotka sanovat, että Helsingissä tarvitaan metro. Hän kosketteli muutamalla sanalla rahoitusasiaa, mutta ei sanonut, miten se olisi parhaiten tehtävä. Hän luetteli vain erilaisia vaihtoehtoja ja ilmoitti sos.dem. ryhmän olevan yksimielisesti kaupunginhallituksen esityksen kannalla, s.o. valmis tekemään tarpeelliset valmistelevat päätökset ja odottamaan, miten kaupunginhallitus selvittää rahoituskysymyksen. Varapuheenjohtaja sanoi vielä taitavasti, että jotkut haluavat jättää asian pöydälle, toiset haluavat palauttaa sen. Palauttamistahan kaupunginhallituskin pyytää esittäessään periaatepäätöksen tekemistä.

Espoo ja Helsingin mlk liitettävä Helsinkiin

Valt. Harkia (kok) puhui pitkään kaikenlaisista Helsingin liikenneongelmista ja ihmetteli, miten Aallon keskustasuunnitelman käy, jos nyt aletaan metroa rakentaa. Hän valitti sitä, ettei metron rahoituspuolta ole selvitetty ja että kokoomuksen ryhmän uusilla valuutetuilla ei ole ollut tarpeeksi aikaa tutustua metromietintöön. (Tätä samaa muuten valitettiin muillakin tahoilla. Metromietintö on kyllä ollut valtuutettujen tutkitavana ositain jo pari vuotta.)

Valt. Hakulinen (sdo) sanoi, että metro on kuin viina: vaikeinta on ensimmäisen pullollisen nauttiminen. Sitäpaitsi hän muistutti, että nimenomaan valtuusto on ensimmäisenä oivaltanut metron tarpeellisuuden tässä kaupungissa. (Kunnia sille jolle se kuuluu.) Hakulinen puhui hajasijoituksesta, seitsemän kaupungin suunnitelmasta ja yhteistariffista ja esitti vielä sellaisenkin ajatuksen, jolla hänen ryhmässään on kannatusta, että Espoo ja Helsingin maalaiskunta liitettäisiin Helsinkiin. Slloin olisi metrokin välttämätön. Sieltä Tapiolasta komeilla autoilla ajavat ihmiset ne tarvitsevat metroa eivätkä kantakaupunkilaiset, hän sanoi ja toivoi, että valtio osallistuisi metron rahoittamiseen.

Valt. Kauhanen (komm.) oli sitä mieltä, että metron rahoittamiseksi olisi pyydettävä luottoa Neuvosoliitolta sekä lisäksi asiantuntija-apua. Sieltä on valt. Kauhasen tietämän mukaan saatu viime aikoina kaikkein edullisimmat lainat. Lisäksi hän ilmoitti, että koko kommunistiryhmä kannattaa kaupunginhallituksen esitystä ja haluaa metroradan Ruoholahdesta Puotinharjuun, Kumpulaan ja Kontulaan.

Kokoomuksen valt. Hara sanoi kannattavansa kaupunginhallituksen esitystä, koska ei ole muuta parempaa vaihtoehtoa. "Mutta murehdin vain taloudellista puolta" hän sanoi ja arveli, ettei metrosta tule niin hyvää liikeyritystä, että sitä kannattaisi ahnehtia. Miten Ruotsissa on rahoitus järjestetty, hän kysyi puhuttuaan muuten paljon ja monenlaista Helsingin liikennepulmista.

Valtio rahoittaa Tukholman metroa

Tukholman metroradan rahoituksesta olivat monet muutkin valtuutetut keksineet tehdä kysymyksen. Heihin kuului myös valt. Wainio (kp), joka totesi, että tähän mennessä ei talousarviossa ole rahaa metron rahoittamiseen. Kaupunginhallitus ilmeisesti katsoo neuvottelut valtion kanssa yhteisrahoituksesta toiveajatteluksi ja tyytyy toivomaan, että verotuksen ohella voidaan käyttää myös lainoja. Valtion olisi Wainion mielestä maksettava tästä hakkeesta mahdollisimman paljon. Olen jostakin ruotsalaisesta lehdestä lukenut, että kun Tukholman metroa laajennetaan, niin Ruotsin valtio maksaa 95 % laajentamiskustannuksista. Minusta olisi kaupunginhallituksen asiallista kertoa valtuustolle, missä määrin Ruotsin valtio osallistui Tukholman metron ensimmäisen vaiheen rakentamiskustannuksiin Onhan meillä muutenkin otettu esimerkkiä Tukholmasta, sanoi Wainio.

Puheenvuorolistaa silmäillessä huomio kiintyy siihen että puhujien joukossa oli vain puolikymmentä vasemimstoon lukeutuvaa valtuutettua, jotka sitten kaikki kannattivat kaupunginhallituksen esitystä

Ruosalaisten valt. Melin kaipasi konkreettista rahoitussuunnitelmaa. Olisihan tässä ollut runsaasti aikaa rahoituspuolen selvittelyyn, koska metrotoimikunnan mietinnön valmistumisesta on kulunut jo kaksi vuotta, hän sanoi. Kaupunginhallituksen ehdotuksen II kohtaa, jossa mainitaan pyrkimyksestä, ettei kaupunki joudu rahoittamaan hanketta yksinomaan verotuloillaan, ei voi pitää riittävänä. Positiivisen päätöksen edellytyksenä pitäisi olla selvä tae siitä, etteivät Helsingin veronmaksajat kokonaan tai pääasiallisesti joudu veroäyrin kautta maksamaan metrosuunnitelmien toteuttamista. Valtion osanottoa rahoitukseen on pidettävä tarpeellisena. Kööpenhaminassa edellytetään, että valtio maksaa 75 % uusien U-ratojen pääomasijoituksista. Valtiovalta on tähän saakka kokonaan vastannut Kööpenhaminan S-radan investoinneista ja ylläpidosta. Suur-Tukholmaan perustettavan Ab Stor-Stockholms Lokaltrafikin pääasiallisena rahoittajana on valtio. Valt. Melin mainitsi metrohankkeen kokonaiskustannusten nousevan vuoteen 2000 saakka noin 1200 milj. markkaan, mikä tällä hetkellä vastaa kahta valtion jokavuotista tulo- ja menoarviota. Lopuksi valt. Melin ihmetteli, ettei kaupunginvaltuutettu ja valtiovarainministeri Kaitila (kp) ole katsonut tämän laajakantoisen ja kalliin asian käsittelyä varten ai-

Käännä →